בנו של ראש־הממשלה בתו של שר־הפנים

יעקב שרת
תמלוגים למישפחה

רוצה לתבוע לדין את ביגלל פירסום ערבי

בנו של ראש ממשלת־ישראל נאבק עם בתו של שר־הפנים הישראלי בבית־מישפט אמריקאי, בגלל ספר שהוציא אירגון ערבי.

זה נשמע כאגדה. אבל זה מתרחש במציאות.

המאבק החל לפני כמה חודשים, כאשר נודע כי אירגון בוגרי־האוניברסיטות האמריקאיים־ערביים מתכוון לפרסם סיפרון המבוסס על יומניו של משה שרת, מי שהיה שר־החוץ הראשון של ישראל וראש־הממשלה השני שלה. את הסיפרון כתבה ליוויה רוקח, בתו של ישראל רוקח, שכיהן כשר־הפנים בממשלתו של שרת.

להאיר שמונה פרשות משנות ה־50'. ליוויה רוקח עשתה עבודה נקיה. כל מובאותיה הן אמיתיות. היא גם לא הוציאה דברים מהקשרם, ולא ציטטה אותם בצורה הנוגדת את כוונת בעל־היומן. לאדם המורגל לתעמולה הישראלית, עלולה להיות למובאות אלה השפעה מהממת.

תרומתה של רוקח אינה מצטמצמת בבחירת המובאות. היא מוסיפה עליהן את השקפתה הפוליטית. היא טוענת כי ישראל היתה מלכתחילה מדינה טרוריסטית, שזממה תמיד לחמם את הגבולות כדי לגרום למילחמות שבהן תוכל לכבוש שטחים חדשים. הציונות כולה היא, בעי־

יומן שרת בערבים

דויד בן־גוריון
התוכנית מתגלה

ליוויה מגדירה את עצמה בסיפרון כ„סופרת ועיתונאית איטלקיה, ממוצא פלסטיני" (ראה יומן אישי).

פירסומת על־ידי מישפט

את „יומני שרת" ערך בנו, יעקוב („קובה") שרת. כשפירסם מיסמך חושפני זה, המגלה רבים מן הסו־דות הכמוסים ביותר של תקופת בן־גוריון—שרת, ידע כי אי־אפשר להגביל את ידיעת הדברים בגבולות הארץ. חומר־נפץ כזה, המפוצץ כמה מן האגדות המקודשות ביותר של התעמולה הישראלית, היה מוכרח לעורר הדים גם בארצות אחרות. אך חרה לשרת־הבן כי איש לא ביקש ממנו רשות לפירסום הספר. עוד יותר חרה לו שהפירסום נעשה בידי אירגון ערבי.

בעזרת מישרד־החוץ הישראלי, שאביו עמד בראשו במשך שמונה שנים, שכר שרת עורך־דין אמריקאי נודע, מארטין נובאק. הפרקליט פנה אל האירגון הערבי ותבע ממנו להימנע מפירסום הספר, בטענה שזה פוגע בזכו־יות־היוצרים של המישפחה ובאינטרסים הכלכליים שלה. הפרקליט לא הזכיר, כמובן, כי למישרד־החוץ הישי־ראלי יש עניין חיוני במניעת הפירסום, העלול לפגוע קשה בתעמולה הישראלית בעולם.

אם קיוו אנשי המישרד ויעקוב שרת כי האזהרה תרתיע את האירגון, הרי טעו. התוצאה היתה הפוכה. העסקנים הערביים־האמריקאיים החישו את הוצאת הסיפ־רון, צירפו אליו הקדמה שבה הזכירו את האיום המיש־פטי הישראלי והצדיקו את הפירסום. בין השאר טענו כי:

- האירגון הוא גוף חינוכי שלא־לצורך־צבירת־רווחים, ואינו מתכוון לנצל את הפירסום לצרכים מיס־חריים.
- העניין נוגע ל„זכות הציבור לדעת", המובטחת בחוק האמריקאי.
- הקטעים מיומני שרת, המובאים בסיפרון, אינם מגיעים לכדי אחוז אחד של היומנים.
- הערך המיסחרי של היצירה המקורית לא ייפגע מפירסום המובאות בסיפרון.

לפני כמה שבועות הופיע הסיפרון, הנושא את השם הטרוריזם הקדוש של ישראל. אל שמה של ליוויה רוקח, שאינו ידוע בארצות־הברית, צורף שם מפורסם הרבה יותר. הפרופסור היהודי נועם חומסקי, הנחשב כגאון בשטח תורת־הלשון, כתב לסיפרון מבוא נוסף. חומסקי, שהיה בנעוריו חבר בקיבוץ של השומר־הצעיר בארץ, הוא איש השמאל האמריקאי, הדוגל ברעיון של מדינה דו־לאומית בארץ.

כאשר הופיע הסיפרון, ביקש שרת־הבן להגיש מיש־

ישראל רוקח
הבת מורדת

פט נגד המוציאים־לאור. אך אם ציפה שמישרד־החוץ ימשיך לסייע לו בכך, התאכזב. מדינאי ירושלים החליטו כי תהיה זאת טעות ממדרגה־ראשונה להגיש מישפט נגד הפצת הסיפרון, כי הדבר יעניק לו פירסומת־רבתי. על כן החליטו לעבור עליו בשתיקה — לצערם של המו„לים הערביים, שציפו, כנראה, לעזרה ישראלית זו.

הסובלת מכל העניין היתה מישפחת שרת, שלא יכלה להגיש מישפט כדי להשיג תמלוגים כספיים, למרות שכותרת־המישנה של הסיפרון מכריזה שזהו „מחקר המבוסס על היומן האישי של שרת ומיסמכים אחרים". הסיפרון משתמש במובאות מיומני שרת כדי

משה שרת
הבן זועם

ניה, תנועה גזענית־פאשיסטית. אין הבדל אמיתי בין יונים וניצים בישראל. אין היא מסתירה כי הפיתרון היחידי הוא, לדעתה, חיסולה של מדינת־ישראל, והחזרת פלסטין כולה לפלסטינים.

מקיביה עד ביירות

המחקר **ההיסטורי** שלה מטפל בפרוטרוט בפרשות הבאות, תוך שימוש נדיב בקטעים מיומני שרת:

- **פעולות התגמול.** המובאות של שרת מוכיחות כי פעולות אלה לא היו מעולם פעולות נקם או גמול, כפי שהתיימרו להיות, אלא נבעו ממדיניות מכוונת של דויד בן־גוריון ומשה דיין לחמם את הגבול, להכנה למילחמה וכדי להבריח ולפזר את הפליטים הפלסטיניים, שחיו במחנות בקירבת הגבול. במובאות מספר שרת שהנשיא יצחק בן־צבי קיווה להתקפה מצרית, כדי שישראל תוכל לכבוש את חצי־האי סיני. שרת מגלה כי גם התקריות בגבול הסורי נבעו כולן מיוזמה יש־ראלית. שרת מפרט בהרחבה את הנסיבות שבהן ערכה היחידה 101, בפיקודו של אריק שרון, את מרחץ־הדמים הנתעב בכפר קיביה, שבו נהרגו 56 כפריים ערביים חפים־מפשע, רובם נשים וילדים. הוא מספר כיצד

(המשך בעמוד 52)